

GOAD

kansen voor kinderen

Zware VE-groepen

Een inspiratiecollege

Welkom

- Inspiratiecollege in opdracht van OCW in het ondersteuningstraject
OnderwijsAchterstandenBeleid
- Samenwerking tussen de Kinderopvang Branches en de CED-Groep/Sardes/Oberon
- Doel: informeren en inspireren met voorbeelden uit de praktijk

Huishoudelijke mededelingen

- Camera uit en geluid uit
- Chat gebruiken voor vragen
- Dit webinar wordt opgenomen – link op
- [Home | GOAB](#)
- Na het webinar nog vragen?
Stuur een e-mail:
- goab@sardes.nl

Even voorstellen

- Rosalie Anstadt - CED-Groep
- Annerieke Boland - lector Jonge Kind Ipabo
- Pam Comfurius - Brancheorganisatie Kinderopvang
- Luka Fleuren - Gemeente Stichtse Vecht
- Arne Maat - Gemeente Utrecht
- Dorine Morsink - Kind & Co Ludens
- Anja de Rooij - CED-Groep
- Ingrid Zoer - Kind & Co Ludens

Programma

- Presentatie door Anja de Rooij: wat zijn 'zware' VE-groepen?
- Presentatie door Annerieke Boland: hoe ontwikkelen jonge kinderen zich in een groep?
- Een kijkje in de keuken van gemeenten en kinderopvang
 - Nieuwegein / Utrecht: Ingrid Zoer en Arne Maat
 - Stichtse Vecht: Luka Fleuren en Dorine Morsink
- Afronding: wat hebben we opgehaald?
- Afsluiting

Wat zijn zware VE-groepen?

- Veel VE-geïndiceerde peuters
- Iedere gemeente een eigen doelgroepdefinitie
- Hoe komt het dat er nu meer zware groepen zijn
- GOAB budgetten per gemeente vertonen grote verschillen

Afspraken verschillen per gemeente

- Gewenste verhouding kinderen met een VE-indicatie verschilt per gemeente: bijvoorbeeld 1/3, 2/3 of 50/50
- Definitie 'zware locatie' verschilt per gemeente: bijvoorbeeld meer dan 50% met een VE-indicatie, tussen de 25% en 50% of minder dan 30%
- Gemeenten hanteren ook wel A/B/C

Financiën

- GOAB
- NPO
- Gemeentelijke budgetten

- Wat na afloop van NPO, medio 2025?
- Bezuinigingen gemeentes 2026?
- Stelselwijziging kinderopvang?

Oplossingen? Wat wil je oplossen, wanneer ben je tevreden?

- Extra handen in de groep
- Meer focus op de eerste 1000 dagen
- Normaliseren
- Professionalisering en coaching/modelling pm'ers
- Inzet interne en externe ondersteuning
- Extra aanbod voor ouders (pedagogische driehoek)
- Meer samenwerken met het onderwijs

Extra handen

- Extra pm'er / pbm'er/.. op de groep
- Extra pm'er /pbm'er/.. verdeeld over meerdere groepen
- Extra pm'er of pbm'er/ .. gekoppeld aan één of meerdere kinderen (arrangementen)
- Uitdaging: personeelstekorten

Tips 1

- Duidelijke taakomschrijving pm'ers / pbm'er
- Maak op basis van observaties een handelingsplan/groepsplan: doelgericht werken + termijn
- Evalueer structureel en stel bij waar nodig

Tips 2

- Monitor de resultaten
- Ga met elkaar in gesprek over de voortgang
- Evalueer: wat heeft het gekost en opgebracht?
- Vertrouw op elkaars deskundigheid

Hoe ontwikkelen jonge kinderen zich in een groep?

12 december 2023

Door Annerieke Boland
Lector Jonge kind
Hogeschool IPABO,
Amsterdam en Alkmaar

Leren van jonge kinderen

- Ervaringsleren
 - Holistisch
 - Informeel en impliciet
-
- In interactie met anderen: toekijken, imiteren, associëren
 - Vanuit eigen interesse en belangstelling

Contactspel en bewegingsspel

Objectgebonden contactspel

Objectgebonden spel (Exploratie van de fysieke wereld)

Objectgebonden spel

Ordenen, expressie, iets maken (beginnend constructiespel)

Imiteren, verbeelden (beginnend rollenspel)

Spelontwikkeling

- Contact maken - beurtwisseling
- Mogelijkheden leren kennen van:
 - Het eigen lichaam
 - De fysieke wereld (materialen, objecten, tools, ...)
- Indrukken verbeelden:
 - beginnend doen-alsof spel
 - beginnend constructiespel

Sociaal-emotionele ontwikkeling tot 3 jaar

- Hechting, affectieve relaties
 - Balans nabijheid en exploratie
- Zelfbesef
- Zelfredzaamheid bij eenvoudige routinetaken
- Begeleide regulatie van:
 - Emoties, aandacht en gedrag (co-regulatie)
- Redelijke taalvaardigheid in de moedertaal
 - Communicatief redzaam

Voorwaarden spelontwikkeling

- Veilige relatie met professional
- Een gestructureerde omgeving
- Uitdaging / inspiratie (positieve stress)
- Meerwetende partners
- Ondersteuning van onderlinge interacties

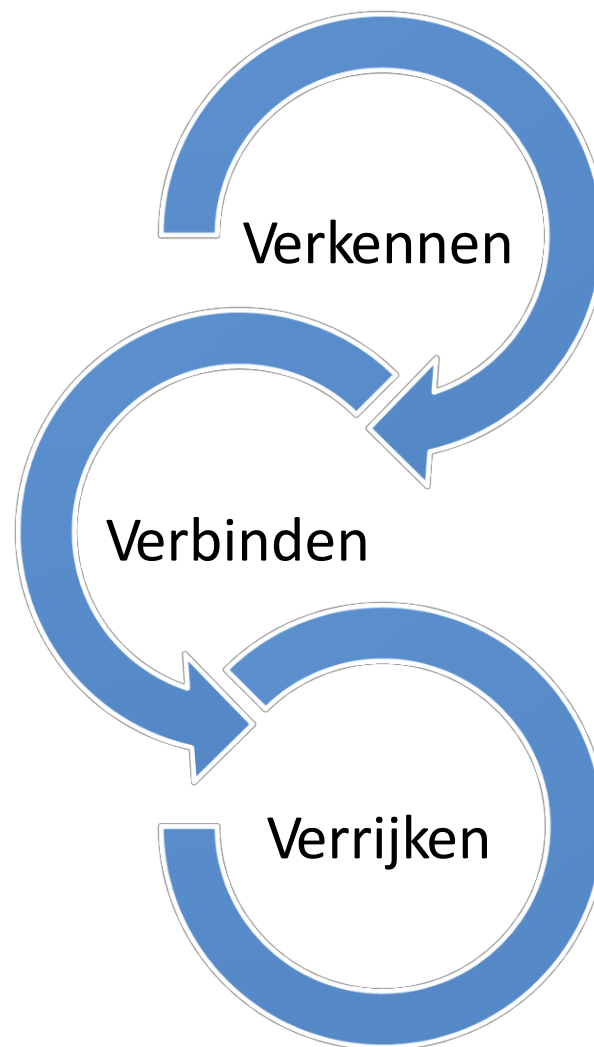
Relatie, structuur en meespelen

De drie V's

Dorian de Haan, 2012

Waar gaat de betrokkenheid van het kind naar uit?

Verkennen

Zwijgen

Inleven

Empathie

Luisteren

(o.a. Singer, 2013; De Haan, 2012;
Kaleidoscoop)

Hoe kan ik een gelijkwaardig speelmaatje zijn?

Verbinden

- Bevestigen
- Spiegelen
- Verwoorden
- Ruimte scheppen voor initiatief
- Gevoelens benoemen
- Kinderen met elkaar verbinden

Verrijken

- Aandacht voor details
- Spiegelen met variatie
- Uitdagen tot iets moeilijkers
- Materiaal toevoegen of weghalen
- Uitlokken tot redeneringen:
 - Voorspellen
 - Hoe kan dat nou?
 - Een probleem benutten

Hoe kan ik het kind wat meer uitdagen?

www.taal-in-spel.nl

Begeleiding van doelgroepkinderen

- Relatie op 1!
- Aansluiten bij (spel)ontwikkeling
- Aansluiten bij interesses en voorkeuren
- Ruimte geven & voorspelbaarheid bieden
- Uitdaging in kleine stapjes

Wat we zien in Nieuwegein en Utrecht:

- Veel peuters met complexere ondersteuningsvragen. Allemaal bij elkaar in 1 groep.
- Niet thuis zitten 'dus dan maar VE'
- Peuters met dreumesgedrag, Kinderen hebben een groot ervaringstekort.
- Start in groep 1 is ingewikkeld voor deze groep kinderen.
- Duurt lang voordat een kind went op de groep.
- Gevolg; balans in de groep is weg. Basisaanbod moeilijk aan te bieden.
- Hele fijne samenwerking met de gemeente, een jaar vol goede keuzes en kansen.

- 3^e Pm'er op sommige groepen.
- Samenwerking met partners opzoeken: SWV, JGZ, Geynwijs, en dat verstevigen. Gemeente ook partner!
- Ondersteuningsschil ontworpen; regie en handen 'op afroep'.
- Kind heeft tijd nodig om te landen: de begeleiding in Nieuwegein op PG / PO
- Curriculum aanpassen; peuters met dreumesgedrag / kleuters met peutergedrag.
- Doelgroepdefinitie strakker geformuleerd.
- Resultaatafspraken op handelen, koppelen aan coaching, samen met PO.

Wat doen we nog meer, Nieuwegein en Utrecht:

- Verbindingsgroep
- Groep verkleinen naar 12 waar 100% doelgroep zit.
- VE op maat groep; starten vanaf 2 of VE plekken op KDV
- Puzzelgroep
- Menustructuur als zorgstructuur (kernpartneraanpak Utrecht)
- Toeleiding op maat
- Studenten inzetten op groepen.
- Doelgroepdefinitie scherp bekijken
- Resultaatafspraken op kwaliteit van handelen, basis voor coaching.

Zware VE-groepen Stichtse Vecht

Kind & Co Ludens, Gemeente Stichtse Vecht

Maatregelen zware VE-groepen

- Subsidie voor de inzet van een extra beroepskracht
 - Start subsidie
 - Voorwaarden en uitgangspunten
 - Financiering
 - Toekomst
- Samenwerking wijkteam
- Ouderbetrokkenheid
 - Resultaatafspraken VVE: ouderbetrokkenheid van algemeen belang
 - 2024: verkenning BoekStart in de kinderopvang

Extra beroepskracht - inzet en resultaten

- Hoe wordt de beroepskracht ingezet?
 - Flexibele inzet in goed overleg
 - Enkele voorbeelden uit de praktijk
- Resultaten
 - Halfjaarlijkse verantwoording
 - Waar is en wordt de beroepskracht ingezet en waarom?
 - Hoe draagt de beroepskracht bij aan de kwaliteitsverhoging van de voorschoolse educatie?

- Tips
 - Zorg voor de mogelijkheid om de beroepskracht flexibel in te zetten (in goed overleg)
 - Een extra beroepskracht hoeft niet VE-gecertificeerd te zijn
 - Samen zorgen: alle betrokken partijen hebben een rol
 - Doelgroepkind is doelgroepouder, sluit hierbij aan!
 - BBL in de VE mogelijk maken als organisatie.
 - Zet de coach in om medewerkers te verstevigen.
 - Differentiëren / programma = niet leidend / SPELEN
- Wat willen we meegeven aan het ministerie van OCW?
 - Verschillen tussen gemeenten qua (financiële) mogelijkheden.
 - CBS telling kleine gemeente matcht soms niet met de aantallen indicaties.
 - OAB middelen zijn niet toegerust op de VE+ behoefte. Hier is de VE basis subsidie niet op ingeregeld. VE is meer geworden dan taalontwikkelstimulering.

Afronding

- Wat hebben we opgehaald?
- Hoe nu verder?
- Terugkijken
- Verslag

Afsluiting

Bedankt voor de deelname.

Achteraf nog vragen?

Stuur een e-mail naar:

goab@sardes.nl

Rosalie Anstadt

Pam Comfurius

Anja de Rooij